

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Basisschool de Knotwilg (13BY00)

Moerbeihof 1
3355 AJ Papendrecht

2022-2023

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
  - 2.1 Algemene gegevens
  - 2.2 Visie
  - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
  - 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
  - 2.5 Inspectie
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
  - 3.1 Specialisten
  - 3.2 Voorzieningen
  - 3.3 Onderwijsaanbod
  - 3.4 Methoden
  - 3.5 Fysieke ruimten
  - 3.6 Protocollen
  - 3.7 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
  - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
  - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
  - 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
  - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	april 2023
Naam van onze school	Basisschool de Knotwilg
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht
Naam samenwerkingsverband	SWV Drechtsteden PO

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

Het onderwijs is geen doel op zich maar een middel om leerlingen goed voor te bereiden op de samenleving waarin ze nu en straks leven. Om leerlingen voor te bereiden op de samenleving is enkel leren van de leerstof niet voldoende. Het onderwijs bij onze stichting 'Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht Sliedrecht' (OPOPS) richt zich op drie domeinen, namelijk kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

- Kwalificatie betreft het verwerven van kennis, vaardigheden en houding.
- Socialisatie draait om de manieren waarop we via onderwijs deel worden van bestaande tradities en praktijken.
- Persoonsvorming gaat over emancipatie en vrijheid en over de verantwoordelijkheid die daarmee gepaard gaat.

Het handelen en denken vanuit deze drie domeinen zorgt ervoor dat de leerling niet alleen cognitief goed voorbereid is op een plek in de samenleving maar ook als burger en als mens/ persoon. Omdat we de voorbereiding op de samenleving als belangrijkste bedoeling zien van het onderwijs willen wij het effect meten van ons onderwijs:

- Waar komen onze leerlingen terecht op korte termijn en de langere termijn?
- Zijn wij in staat geweest om de leerlingen een plaats in het vervolgonderwijs en in de samenleving te laten bereiken, passend bij hun talenten en aanleg?
- Hebben de leerlingen gelijke kansen gekregen?

Dat zijn vragen waar wij een antwoord op willen krijgen. Wij zien immers het onderwijs als het belangrijkste middel om te bereiken dat mensen maatschappelijke posities kunnen verwerven die passen bij hun mogelijkheden en inzet, zonder dat naar hun sociale herkomst wordt gekeken.

OBS de Knotwilg is een openbare basisschool waar de volgende kernwaarden centraal staan:

- Gelijkwaardigheid: op de openbare school is iedereen welkom. Hoeveel we ook van elkaar verschillen, iedereen heeft recht op een gelijke behandeling, een gelijke stem en gelijke kansen. Iedereen is evenveel waard.
- Vrijheid: Op de openbare school kan iedereen zichzelf zijn en de eigen stem laten horen. We leren zelfstandig en kritisch denken. We nemen verantwoordelijkheid en houden rekening met de vrijheid van de ander. Daarom besteden we juist aandacht aan de diversiteit aan levensbeschouwingen in onze samenleving en burgerschapsvorming.
- Ontmoeting: Op de openbare school leren we van verschillen. We zijn nieuwsgierig naar het verhaal van de ander. We dragen zorg voor elkaar en voor onze omgeving. Op school ontmoet je de wereld.

Onze visie op passend onderwijs

Ieder kind heeft recht op goed onderwijs en passende, kwalitatieve ondersteuning. Passend onderwijs is onderwijs dat past bij de behoefte van het individuele kind en dat afgestemd is op de kwaliteiten en mogelijkheden van het kind. Ruim vijftienveertig basisscholen en het speciaal (basis-) onderwijs werken samen voor meer dan twaalfduizend leerlingen in de gemeenten Papendrecht,

Sliedrecht, Alblasserdam, Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht. Het is wenselijk dat kinderen een onderwijsplek krijgen die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden, het liefst zo thuis nabij mogelijk. Zo kan een kind het beste uit zichzelf halen. Scholen, vaak met een schoolspecifiek onderwijsaanbod, werken daarom in een samenwerkingsverband en delen een budget om extra ondersteuning te bieden aan leerlingen die dit nodig hebben, zoals kinderen met leer- of gedragsvragen. Vanuit het expertisecentrum van het samenwerkingsverband heeft elke school de beschikking over een deskundig kernteam dat de school ondersteunt bij het vormgeven van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband zet zich in voor de ontwikkeling van een breed dekkend onderwijsaanbod, kennisdeling met en tussen scholen en werkt samen met andere samenwerkingsverbanden, kinderopvang, gemeenten en jeugdhulp in de regio.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Onderwijs is meer dan het overdragen van kennis en vaardigheden en het klaarstomen voor de maatschappij. Scholen hebben ook een maatschappelijke opdracht en worden geacht een bijdrage te leveren aan de samenleving en aan de directe omgeving waarin ze zijn gevestigd.

Het openbaar onderwijs vervult zijn taak vanuit kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid en ontmoeting. Deze kernwaarden vertalen zich in uitgangspunten als 'iedere leerling is welkom', 'wederzijds respect' en 'actieve participatie'. Dit draagt bij aan het oplossen van verschillende hedendaagse problemen.

In het openbaar onderwijs leren kinderen van elkaar door het actief verkennen van hun culturele, levensbeschouwelijke en economische achtergronden. Het brengt verschillende opvattingen bij elkaar en laat kinderen er op basis van gelijkwaardigheid over in discussie gaan. Niet om de ander te overtuigen van het eigen gelijk, maar om kritisch naar zichzelf en medeleerlingen te leren kijken. Het leert kinderen waarnemen hoe verschillende achtergronden tot anders denken en handelen kunnen leiden en leert hen vanuit dat inzicht eigen opvattingen te ontwikkelen. Als je weet wat anderen beweegt, kun je beter met elkaar samenleven.

De openbare school is dé ontmoetingsplaats bij uitstek, de plek waar je nieuwe verhalen leert kennen en jouw eigen verhaal verder ontwikkelt, in relatie met anderen. Vanuit gelijkwaardigheid en vanuit vrijheid, ontmoet je de ander en ontmoet je mensen met verhalen vanuit de hele wereld. Ook levensbeschouwing hoort daarbij; het maakt immers deel uit van onze cultuur.

Sterke punten in onze ondersteuning

We redeneren van de school naar de groep naar de leerling. Het onderwijscontinuüm is passend voor onze schoolbevolking. Daarna passen we het onderwijscontinuüm nog verder aan op de groep. Tenslotte kijken we naar de leerling: moeten we het onderwijs nog verder aanpassen?

Daarnaast gaan we uit van het principe van respons op instructie. Dit betekent dat leraren goed kijken naar hoe een leerling reageert op het onderwijs dat de leerling krijgt. Als deze respons onvoldoende is, dan gaan we het onderwijs verder intensiveren. Is de respons voldoende, dan gaan we door met wat we deden, of: we gaan het onderwijs verrijken. Hiermee garanderen we dat we het maximale uit de leerling halen.

De middenmoot is het ankerpunt van de inrichting van ons onderwijsprogramma. Dat is dan ook de kern van ons onderwijscontinuüm. We noemen dit een continuüm omdat het bestaat uit tenminste drie zorgvuldig samengestelde onderwijsarrangementen die op elkaar aansluiten: basis, verrijkt en intensief. Soms is er nog een zeer intensief arrangement. De drieslag in het aanbod komt tegemoet aan de kenmerken en onderwijsbehoeften van het merendeel van de leerlingen in de school.

De school kenmerkt zich door eigentijds onderwijs met aandacht voor verschillende vak-, en vormingsgebieden. Op de Knotwilg werkt een bevlogen team met leerkrachten die zich verdiepen in de verschillende vakgebieden. We werken samen en versterken elkaars kwaliteiten. We werken op deze manier om zo het beste onderwijs voor alle kinderen te verzorgen.

Enkele kenmerken die u op onze school zult terugzien zijn:

- Handelingsgericht werken.
- Les volgens het Expliciete Directe Instructie model (EDI).
- Een goede samenwerking met onze partners (Samenwerkingsverband Drechtsteden, Leerplicht, Gemeente, Schoolmaatschappelijk werk & Sterk Papendrecht).
- Samenwerking met de pedagogisch medewerkers van Kinderopvang Wasko (Kindcentrum in ontwikkeling)
- Aanbod meer en hoogbegaafdheid

Grenzen aan onze ondersteuning

Het streven van onze school is om alle leerlingen zoveel mogelijk te bieden. Dit om zo, indien mogelijk, de leerling niet uit zijn woon- en sociale omgeving te hoeven halen. Uiteraard heeft ook onze school grenzen aan wat wij aan ondersteuning kunnen bieden.

Te denken valt hierbij aan:

- Ernstige gedragsmatige problemen die een te grote impact hebben op de klasse- en/of schoolomgeving.
- Ernstige onderwijskundige problemen die de expertise van onze school te boven gaan.

Het is lastig is aan te geven om welke specifieke grenzen het gaat, of om deze in percentages uit te drukken. Het is afhankelijk van een aantal factoren of wij de juiste ondersteuning kunnen bieden, bijvoorbeeld:

- De groepssamenstelling.
- De individuele hulpvraag.
- Expertise die in huis is of welke beschikbaar is voor onze school.
etc.

Juist omdat wij de juiste ondersteuning willen bieden, bekijken wij per aangemelde leerling of wij de meest passende school zijn. Als blijkt dat we dit niet zijn, onderzoeken we samen met ouders en eventuele andere betrokkenen welke school dat wel is.

Ook kan het zijn dat wij, in overleg met leerling en ouders, tijdelijk extra ondersteuning willen inzetten, bv een (tijdelijke) plaatsing op Speciaal Basis Onderwijs (SBO), extra ondersteuning op een bepaald vakgebied, of qua gedrag.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Sinds mei 2023 staat in het handboek OPOPS de extra ondersteuning beschreven binnen SWV 28.09 (Samenwerkingsverband Drechtsteden). Het bevat routes, werkwijzen en procedures die de directeuren, intern begeleiders en SWV nodig kunnen hebben bij het ondersteuning en arrangeren. Dit handboek extra ondersteuning vormt mét het schoolhandboek vanuit het SWV de basis voor de extra ondersteuning op de scholen van OPOPS. In het schoolhandboek staan de handreikingen, werkwijzen en formulieren die scholen voor primair onderwijs in de regio van de Drechtsteden nodig

hebben bij het arrangeren. De ambitie van De knotwilg is om deze handreikingen en werkwijzen te gebruiken.

OBS De Knotwilg heeft de volgende ambities:

1. Basisondersteuning versterken
2. Eén aanpak veilig schoolklimaat
3. Opleiden specialisten binnen de school
4. Deskundigheid vergroten leerkrachten

2.4 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 12-1-2019 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Voldoende.

Punten van verbetering

Het laatste inspectiebezoek was een themaonderzoek. Hiervan krijgt de school geen verslag.

In januari 2019 is De Knotwilg door een externe partij geaudit. De audit betrof 44 items binnen de volgende zes domeinen: Onderwijsresultaten ; Onderwijsproces ; Zicht op ontwikkeling; Samenwerking; Schoolklimaat; Kwaliteitszorg en ambitie.

Binnen het domein 'zicht op ontwikkelen' zijn er twee verbeterpunten uitgekomen:

- Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.
- De school voert de zorg planmatig uit en evalueert regelmatig de effecten.

Naar aanleiding van bovenstaande heeft de directie, de intern begeleiders en het team de cursus "Screeningsanalyse" van Harry Janssens gevolgd en afgerond. Het geleerde wordt geïmplementeerd met ingang van het schooljaar 2020-2021. De implementatie richt zich vooral op het analyseren en (naar aanleiding daarvan) het handelen in de klas (aanbod, instructie, controle van begrip). Dit wordt opgenomen in het pedagogisch-didactisch werkplan per groep en per vakgebied.

Sterke punten

De kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur wordt met goed beoordeeld. De inspectie schijft:

"De school heeft een zeer uitgebreid kwaliteitszorgstelsel (de methodiek van Via-4 en de daarbij behorende portal 'De WerkWijzer') om zicht te krijgen op de eigen kwaliteit. Het schoolplan geeft de meerjarenvisie aan, die vervolgens in het onderwijsplan verder wordt uitgewerkt. Binnen de diverse

project- en expertisegroepen worden verbeteractiviteiten planmatig en doelgericht aangepakt. Ook kan de school, vanwege haar onderwijsconcept, gebruik maken van externen die vanuit hun expertise handvatten voor verdere verbetering kunnen aandragen. Vermeldenswaard is dat de school de visie op kwaliteit en de materialen en middelen om dit te waarborgen in eigen hand heeft (dat wil zeggen zelf in eigen tijd en met eigen middelen ontwikkeld en laten bouwen) en zorgt voor continue ontwikkeling en verdere verfijning daarvan. De stappen voorbereiden – ontwikkelen – implementeren – reflecteren hebben daarin systematisch een plek gevonden, evenals de borging, het beschrijven van succesindicatoren en het maken van kijkwijzers om de praktijk te toetsen aan de voornemens. Om die reden hebben wij de standaard Kwaliteitszorg (KA1) als 'goed' beoordeeld".

"De teamleden geven aan dat zij trots zijn op het onderwijs dat zij verzorgen op hun school, op elkaar en op de samenwerking. Een aantal heeft zitting in de kenniskringen op bovenschools niveau, maar zij leren vooral van de werkgroepen voor diverse vakgebieden op schoolniveau. Professionaliteit, gericht op tastbare verbeteringen en vooral kennis delen zijn belangrijke noties binnen het handelen op de school. Hieruit spreekt vooral het enthousiasme van het team om samen te zorgen voor kwalitatief goed onderwijs. Maar het betekent ook dat zij samen met de schoolleiding goed zicht hebben op de zaken waar nog aan gewerkt moet worden. Zo hebben zij een actieve rol in de analyse van het didactisch handelen en werken zij mee aan nieuwe aanpakken in de groepen als daar aanleiding toe is. Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe aanpak rondom zorg en begeleiding van leerlingen en de voorbereiding per blok bij het vakgebied rekenen en wiskunde. Daarom hebben wij de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) als 'goed' beoordeeld".

- Resultaten, zowel eind- als tussenresultaten liggen boven het algemeen op of boven het landelijk gemiddelde (t.o.v. scholen met eenzelfde populatie).

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Jonge kind specialist			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
Orthopedagoog			
Psycholoog			
Reken-/wiskunde-specialist			
Schoolmaatschappelijk werker			
Taal-/leesspecialist			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
TOS specialist			
Dyslexiespecialist			
Onderwijsspecialist (ambulant schoolbegeleider)			

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
BSO			
Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)			
Peuterspeelgroep			
VVE			

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod buitenschoolse activiteiten			
Aanbod dyscalculie			
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod NT2			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			
Preventieve signalering van leesproblemen			

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methodie	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Agressieregulatietraining			
Bijles (op vakinhoud)			
Compenserende dyslexiesoftware			
Faalangstreductietraining			
Leesaanbod niveau 3			
Preventieve methode leesproblemen			
Rekenttraining			
Rouwverwerking			
Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden			
Training sociale vaardigheden			
Training studievaardigheden			

Toelichting methoden

We volgen een pilot van Taakspel om de aanpak van sociaal-emotionele ontwikkeling en gedragsproblematieken in de klas aan te pakken.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	13	0 %	0 %	77 %	23 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ver ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ver ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ontwikkeld

Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ver ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Ontwikkeld

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

1. De leerkracht en IB'er signaleren bij een leerling dat er behoefte is aan ondersteuning.
2. Basisondersteuning is wat de school aanbiedt binnen of buiten het eigen onderwijsaanbod. De IB'er kan hiervoor adviezen inwinnen bij de orthopedagoog of een onderwijsspecialist (OS). Soms kan een onderzoek of een ondersteuningstraject voor een korte periode nodig zijn. Extra ondersteuning kan het onderwijsaanbod verder aanvullen, zoals het begeleiden van het leerproces en/of de leerling door een OS en/of een onderwijsassistent. Dit wordt bekostigd vanuit het Samenwerkingsverband PO Drechtsteden. Het budget is ter ondersteuning van het basisaanbod door de school. Soms is het nodig om te verwijzen naar een ander soort onderwijs. De IB'er overlegt hierover met een orthopedagoog, een OS en ouders, voorafgaand aan de aanvraag in het ondersteuningsteam (OT).
3. Met het advies van een orthopedagoog en OS is het vaak mogelijk om de leerling passend te kunnen begeleiden. Soms kan het ondersteuningsteam (OT) worden gevraagd mee te denken. Na overleg met het OT kan er gekozen worden voor een arrangement, zoals deskundige begeleiding of een andere onderwijssoort.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Intern begeleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Directie, team- of afdelingsleider
- Jeugdhulpprofessional
- Ouders
- Leraar / mentor
- Schoolmaatschappelijk werker
- Deskundige van het samenwerkingsverband

Click or tap here to enter text.

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 5 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school.

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt altijd warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

Toelichting op het aanmeldproces

Indien relevant betreft de directie de intern begeleider(s) bij het aanmeldproces.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Speciaal onderwijs (so)
Voorschool (ko)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Jeugdteam / sociaal wijkteam
Leerplichtambtenaar
Logopedie
Lokale overheid/gemeente
Orthopedagogen en onderwijspecialisten van het SWV
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit het SOP worden gerealiseerd?

Tijdens de jaarevaluatie.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Intern begeleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

De intern begeleider evalueert met de betreffende leerkracht gedurende de uitvoering van de doelen uit het OPP. Indien het relevant is, wordt er getoetst om de ontwikkeling te meten en eventueel de doelen aan te passen.

Tweemaal per jaar vindt tijdens een OT-bespreking een evaluatie plaats met de leden van het SWV, ouders, leerkracht en IB-er. Naar aanleiding hiervan vinden er vervolgstappen plaats.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.